

Abstract

Today, professional sports have spread all over the world, and international documents have also paid some attention to sports. The holding of numerous domestic and international sports competitions causes legal problems and contractual and non-contractual disputes that must be resolved by specialized sports institutions. In this study, textual content analysis method was used. In the present study, the rulings issued in the International Court of Arbitration for Sport (CAS) on cases related to Iranian sports were examined and analyzed. According to investigations conducted by the Supreme Court of Sport (CAS), cases related to Iranian sports are formed that only come with a cost. Examination of the files shows that practically every issue, Iranian football has files in the CAS. From 1390 to 1395 of a game according to the rules of Iranian football to the termination of contracts by players and coaches. The Supreme Court of Sports is a place that is referred to as the highest sports judicial body, but in Iran, the procedure has been different for years and goals other than Iran's interests have been the reason for referring to this court. There is a need for regulators to address cases that Iran has lost in international forums in recent years. Defending the rights of individuals and institutions in sports dispute resolution bodies requires specialized knowledge and experience in this field.

Keywords: Analysis, Sports Court, Claims, CAS

مروری بر محکومیت‌های حقوقی ایران در دادگاه بین‌المللی داوری ورزش (CAS)

مرتضی رزم پوش^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۲/۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۳/۲۷

چکیده

امروزه ورزش حرفه‌ای در سراسر جهان گسترش یافته و اسناد بین‌المللی نیز به نوعی به ورزش توجه کرده است. برگزاری بی‌شمار مسابقات ورزشی داخلی و بین‌المللی موجب بروز مشکلات حقوقی و اختلافات قراردادی و غیرقراردادی می‌شود که باید توسط نهادهای تخصصی ورزشی حل و فصل شود. در این مطالعه از روش تحلیل محتوا از نوع متنی استفاده شده است. در مطالعه حاضر آرای که در دادگاه بین‌المللی داوری ورزش (CAS) درباره پرونده‌های مربوط به ورزش ایران صادر شده است مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. طبق بررسی‌های صورت‌گرفته در دادگاه عالی ورزش (CAS) پرونده‌هایی مربوط به ورزش ایران تشکیل می‌شود که فقط هزینه به همراه دارد. بررسی پرونده‌ها نشان می‌دهد که عملاً بر سر هر موضوعی، فوتبال ایران پرونده‌ای در (CAS) دارد. از سه بر صفر شدن یک بازی بر اساس قوانین فوتبال ایران گرفته تا فسخ قراردادها توسط بازیکنان و مربیان. دادگاه عالی ورزش مکانی است که به عنوان بالاترین نهاد قضایی ورزشی به آن مراجعه می‌شود اما در ایران سال‌هاست که رویه متفاوت شده و اهدافی غیر از منافع ایران، دلیل مراجعه به این دادگاه شده است. نیاز است که نهادهای نظارتی به پرونده‌هایی که ایران طی سال‌های اخیر در مجامع بین‌المللی باخت ورود کند. دفاع از حقوق افراد و نهادها در مراجع حل و فصل اختلافات مرتبط با ورزش، نیازمند در اختیار داشتن دانش تخصصی و تجربه کافی در این حوزه است.

کلید واژه: تحلیل، دادگاه ورزشی، دعاوی، CAS

ورزش دارای ژرفای معنایی از پهلوانی، شجاعت و شایستگی جسمانی، اخلاقی در ادوار مختلف تاریخ بوده و معانی مختلفی را در خود جای داده است و در هر دوره معانی و مطالب جدیدی در مفهوم آن بارگذاری شده است. دلیل اصلی این امر این است که ورزش از نظر شاخه، محتوا و شیوه های انجام آن با اشکال مختلف درک و ارزیابی می شود (تمل، ۲۰۲۰). در جامعه امروزی اهمیت ورزش امری غیرقابل انکار است. و به عنوان یکی از موفق ترین مشاغل اوقات فراغت با منافع مالی قابل توجه برای شرکت کنندگان تبدیل شده است. در قرن اخیر شاهد بین المللی شدن ورزش بوده ایم. این روند بین المللی شدن منجر به ادغام ورزش و قانون شده است. در نتیجه، ماهیت فعالیت های مرتبط با ورزش و محیطی که این فعالیت ها در آن انجام می شوند کاملاً دگرگون شده است. و تبدیل به یک حرفه و یک فعالیت تجاری شده است (راوات، ۲۰۲۰). ورزش یکی از مهم ترین بخش های اقتصاد جهان است که گردش مالی زیادی دارد و ذینفعان متعددی به طرق مختلف در آن دخیل هستند، و یک شرکت تجاری بزرگ است که بیش از ۳ درصد تجارت جهانی را به خود اختصاص داده است (بلک شاو، سیکمن، سوک جی، ۲۰۰۶). در نتیجه، قوانینی برای تنظیم ورزش و فعالیت های مرتبط تدوین شده است. قوانین ورزش شامل: (۱) هنجارهای فراملی، مانند هنجارهای مجاز کمیته بین المللی المپیک و فدراسیون های بین المللی، (۲) قوانین ترکیبی عمومی-خصوصی، مانند مواردی که توسط آژانس جهانی ضد دوپینگ مجاز شده است و (۳) قوانین بین المللی، مانند کنوانسیون یونسکو علیه دوپینگ در ورزش. بنابراین، قانون ورزش از هنجارهای صادر شده توسط نهادهای ورزشی مرکزی (کمیته بین المللی المپیک، فدراسیون های بین المللی، آژانس جهانی ضد دوپینگ و ...) و نهادهای ورزشی محلی (کمیته های ملی المپیک، فدراسیون های ملی، سازمان های ملی ضد دوپینگ و ...) تشکیل شده است (پاکامانیس، ۲۰۱۷).

نقش ورزش و فعالیت های ورزشی فراتر از یک فعالیت بدنی صرف یا نوعی تفریح و سرگرمی بوده و کارکردهای مختلف بهداشتی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، زیست محیطی و مهمتر از آن سیاسی و بین المللی را در بر می گیرد. امروزه ورزش حرفه ای در سراسر جهان گسترش یافته و اسناد بین المللی نیز به نوعی به ورزش توجه کرده است. بین المللی شدن بسیاری از ورزش ها باعث شده است که کشورها به مسابقات ورزشی بین المللی به عنوان عرصه های برجسته برای حفظ منافع ملی و دستیابی به اهداف سیاسی و بین المللی خود توجه کنند (صباغیان، ۲۰۱۶). سازمان های ورزشی متعددی در چند دهه گذشته برای تسهیل و تنظیم مسابقات ورزشی بین المللی تأسیس شده اند. امروزه حتی سران کشورها نیز در این امر دخیل هستند، مانند سخنرانی در کمیته بین المللی المپیک برای حمایت از مناقصه میزبانی بازی های المپیک. همچنین شرکت های چند ملیتی به عنوان حامیان

رویدادهای ورزشی درگیر هستند (گوتیر، ۲۰۱۹). اما برگزاری بی‌شمار مسابقات ورزشی داخلی و بین‌المللی موجب بروز مشکلات حقوقی و اختلافات قراردادی و غیرقراردادی می‌شود که باید توسط نهادهای تخصصی ورزشی حل و فصل شود. در اوایل دهه ۱۹۸۰ اختلافات ورزشی افزایش یافت و با توسعه ورزش حرفه‌ای، باشگاه‌های ورزشی، فدراسیون‌های ورزشی و سازمان‌های مرتبط، تعداد و کیفیت اختلافات ورزشی تغییر کرد. در این شرایط، فقدان یک نهاد بین‌المللی بی‌طرف و تخصصی رسیدگی به اختلافات بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت (زاهدی، زمانی، شهبازی، ۲۰۱۸).

در سال ۱۹۸۱، خوان آنتونیو سامارانش، به عنوان رئیس وقت کمیته بین‌المللی المپیک (IOC)، ایده تأسیس یک نهاد قضایی برای رسیدگی به اختلافات ورزشی را مطرح کرد. یک سال بعد، در جلسه کمیته بین‌المللی المپیک در رم، قاضی (کیبا امبایه) که یکی از اعضای دیوان بین‌المللی دادگستری بود، به عنوان مدیر تیم بازیابی و آماده‌سازی یک دادگاه ورزشی منصوب شد (زاهدی و همکاران، ۲۰۱۸). اندکی بعد، دادگاه داوری ورزش (CAS) تأسیس شد. پس از آن، با حمایت مالی کمیته بین‌المللی المپیک، دیوان بین‌المللی داوری ورزش (CAS) زیر نظر قاضی (امبایه) و همکارانش شروع به فعالیت کرد. از آن زمان، دیوان وظایف خود را از طریق داوران حداقل ۱۵۰ نفر و همچنین با کمک منشیان دادگاه که زیر نظر دبیر کل دیوان عمل می‌کنند انجام داده است (ریب، ۲۰۰۶). CAS از بدو تأسیس خود توانسته است اعتماد جامعه ورزشی بین‌المللی را جلب کند و به طور گسترده‌ای به رسمیت شناخته شده است، به طوری که امروزه اکثر سازمان‌های ورزشی ملی و بین‌المللی، دیوان و صلاحیت آن را به رسمیت شناخته‌اند. مسائلی که توسط دادگاه حل می‌شود از طیف گسترده‌ای از بازی‌های المپیک و سایر رویدادهای ورزشی که به CAS ارجاع می‌شوند مانند اختلافات فوتبال، مسائل دوپینگ، تعلیق ورزشکاران و قراردادهای تجاری بین‌المللی است (رایلی، ۲۰۱۲).

دادگاه داوری ورزش، تحت نظارت دادگاه عالی فدرال سوئیس، به رهبر اختلافات ورزشی و شناخته شده‌ترین انجمن جهانی برای حل و فصل اختلافات ورزشی تبدیل شده است. در حکم معروف (Lazutina)، دادگاه عالی فدرال سوئیس، دادگاه داوری ورزش را یکی از مهمترین ارکان در ورزش سازمان‌یافته توصیف کرد و تاکید کرد که هیچ نهاد جایگزین دیگری برای آن وجود ندارد که بتواند اختلافات مربوط به ورزش بین‌المللی را به این سرعت و با هزینه کم حل کند. بنابراین، هدف از تأسیس (CAS) حل و فصل اختلافات ورزشی در یک دادگاه تخصصی داوری و جلوگیری از مداخله دادگاه‌های ملی بود (نایدو و سارین، ۲۰۰۱). دادگاه بین‌المللی داوری ورزش در رویه خود از دو بخش داوری عادی و تجدیدنظر استفاده می‌کند (ریگوزی، ۲۰۰۶). علاوه بر این، از سال ۱۹۹۵ شورای بین‌المللی داوری برای ورزش واحد ویژه‌ای را برای رسیدگی سریع به مسائل ورزشی و

اختلافات مربوط به مسابقات مهمی مانند بازی‌های المپیک و جام جهانی فوتبال ایجاد کرده است (پولکو، ۲۰۰۹). طبق ماده ۲۰ (CAS)، بخش داوری عادی، هیئت‌هایی را تشکیل می‌دهد که وظیفه آنها حل و فصل اختلافات ارائه شده به آیین دادرسی عادی است و کلیه وظایف دیگر را با واسطه رئیس یا معاون او که توسط قواعد رویه‌ای به آن واگذار شده است انجام می‌دهد. پس از احراز شرایط لازم، درخواست داوری لازم الاجرا می‌شود و هیئت داوری مرکب از ۱ تا ۳ داور تشکیل می‌شود. در صورتی که در موافقتنامه داوری تعداد داوران ذکر نشده باشد، رئیس با توجه به شرایط (بسته به هزینه و پیچیدگی اختلاف) می‌تواند تعداد داوران را تعیین کند (قانون داوری ورزش، ۲۰۱۶). طبق ماده ۴۳، رسیدگی به این آیین‌نامه محرمانه است. طرفین، داوران و (CAS) متعهد می‌شوند که حقایق یا سایر اطلاعات مربوط به اختلاف یا رسیدگی را نزد هیچ شخص ثالثی فاش نکنند. رای داوری نباید علنی شود، مگر اینکه خود رای چنین باشد یا همه طرفین توافق کنند (قانون داوری برای ورزش، ۲۰۱۶). بر اساس ماده ۴۷ قانون (CAS)، اعتراض به تصمیم یک فدراسیون، انجمن یا ارگان مرتبط با ورزش تا زمانی که اساسنامه یا مقررات آن نهاد مذکور پیش بینی کرده باشد یا طرفین توافق خاصی را منعقد کرده باشند، قابل طرح در (CAS) است. مرجع مذکور یا در صورت انعقاد قرارداد داوری معین طرفین و تا جایی که تجدیدنظرخواه طرق قانونی را که قبل از تجدیدنظرخواهی در اختیار وی قرار داده است، مطابق اساسنامه یا مقررات مرجع مربوط به ورزش مذکور به اتمام رسانده باشد. علاوه بر این، بند ۲ ماده ۴۷ اشاره می‌کند که می‌توان در (CAS) نسبت به یک حکم تجدیدنظرخواهی کرد (ون در هارست، ۲۰۱۶).

دادگاه شامل یک شعبه موقت نیز می‌شود که به مسابقات ورزشی مهمی مانند المپیک و جام جهانی فوتبال و بازی‌های مهم اختصاص دارد. این شعبه نیز قوانین خاص خود را دارد. هیأت‌ها یا داوران اختلافات مربوط به بازی‌های المپیک را ظرف مدت ۱۰ روز پس از افتتاحیه بازی‌های المپیک مطابق با قوانین داوری بازی‌های المپیک بررسی می‌کنند. طبق قوانین داوری بازی‌های المپیک، هر شخص حقوقی یا مؤسسه‌ای که تمایل به طرح اختلاف در شعبه موقت دادگاه داوری ورزش دارد، باید درخواست خود را در دفتر (CAS) ثبت کند. طبق قوانین، شعبه مشخص و موقتی که مسئول حل اختلافات در طول ۲۴ ساعت است به طور مکرر برای حل اختلافات ورزشی در بازی‌های المپیک و سایر مسابقات مهم مانند بازی‌های جام جهانی فوتبال یا بازی‌های المپیک زمستانی و مسابقات کشورهای مشترک‌المنافع استفاده می‌شود (کوچیا، ۲۰۱۳). این شعبه شامل قوانین رویه‌ای خاص خود نیز می‌باشد. باید توجه داشت که حکمی که توسط دادگاه عالی ورزش صادر می‌شود به عنوان یک تصمیم بین‌المللی واجد شرایط است و قابل تجدیدنظر نیست.

در جدول شماره (۱) تعداد و انواع پرونده‌های ارجاعی به دادگاه عالی ورزش از بدو تاسیس تا پایان سال ۲۰۲۰ مشخص شده است.

جدول ۱. فهرست موارد ارائه شده به دیوان بین‌المللی داوری ورزش از زمان ایجاد آن

سال	رویه‌های عادی	رویه‌های تجدیدنظر	رویه‌های موقت	رویه‌های ضددوپینگ	رویه‌های میانجیگری	رویه‌های مشاوره	جمع
۱۹۸۶	۱					۱	۲
۱۹۸۷	۵					۳	۸
۱۹۸۸	۳					۹	۱۲
۱۹۸۹	۵					۴	۹
۱۹۹۰	۷					۶	۱۳
۱۹۹۱	۱۳					۵	۱۸
۱۹۹۲	۱۹					۶	۲۵
۱۹۹۳	۱۳					۱۴	۲۷
۱۹۹۴	۱۰					۷	۱۷
۱۹۹۵	۲	۸	۰			۳	۱۳
۱۹۹۶	۴	۱۰	۶			۱	۲۱
۱۹۹۷	۷	۱۱	۰			۲	۲۰
۱۹۹۸	۸	۳۳	۵			۳	۴۵
۱۹۹۹	۸	۲۴	۰		۱	۱	۳۴
۲۰۰۰	۵	۵۵	۱۵		۰	۱	۷۶
۲۰۰۱	۱۰	۳۲	۰		۲	۰	۴۴

۸۷	۳	۱		۸	۶۶	۹	۲۰۰۲
۱۱۰	۲	۱		۰	۴۶	۶۱	۲۰۰۳
۲۷۳	۰	۲		۱۰	۲۵۲	۹	۲۰۰۴
۲۰۱	۴	۳		۰	۱۸۵	۹	۲۰۰۵
۲۰۷	۰	۳		۱۲	۱۷۵	۱۷	۲۰۰۶
۲۵۳	۰	۱		۰	۲۳۰	۲۲	۲۰۰۷
۳۱۷	۲	۴		۹	۲۷۶	۲۶	۲۰۰۸
۲۷۹	۵	۴		۰	۲۴۵	۲۵	۲۰۰۹
۳۰۴	۰	۶		۵	۲۴۴	۴۹	۲۰۱۰
۳۶۶		۱		۰	۲۹۴	۷۱	۲۰۱۱
۳۷۸		۴		۱۱	۳۰۱	۶۲	۲۰۱۲
۴۱۱		۴		۰	۳۴۹	۵۸	۲۰۱۳
۴۳۳		۶		۱۰	۳۴۹	۶۸	۲۰۱۴
۵۰۱		۳		۰	۴۱۰	۸۸	۲۰۱۵
۶۰۹		۱۰	۱۳	۲۸	۴۵۸	۱۰۰	۲۰۱۶
۵۸۴		۱۲	۰	۰	۴۶۱	۱۱۱	۲۰۱۷
۶۰۶		۷	۵	۱۵	۴۶۳	۱۱۶	۲۰۱۸
۶۰۹		۴	۵	۰	۴۹۳	۱۰۷	۲۰۱۹
۹۵۷		۹	۸	۰	۸۱۱	۱۲۹	۲۰۲۰
۷۸۶۹	۸۲	۸۸	۳۱	۱۳۴	۶۲۸۱	۱۲۵۳	جمع

www.tas-cas.org

قبل از لازم الاجرا شدن قانون داوری مرتبط با ورزش (۲۲ نوامبر ۱۹۹۴)، فقط رویه‌های داوری عادی و نظرات مشورتی وجود داشت. روند مشاوره در ۱ ژانویه ۲۰۱۱ متوقف شد. رویه میانجیگری در سال ۱۹۹۹ ایجاد شد. بخش ضد دوپینگ برای دوره ۲۰۱۶ (ریودوژانیرو) و ۲۰۱۸ (پيونگ چانگ) ایجاد شد و در سال ۲۰۱۹ دائمی شد.

فعالیت های (CAS) برای توسعه حقوق ورزشی اهمیت ویژه‌ای دارد، زیرا با انجام حداقل سه وظیفه به توسعه حقوق ورزشی کمک می‌کند. اول: اصول کلی حقوق ورزش را تدوین می‌کند. دوم: قوانین ورزشی را با ایجاد پیشینه‌هایی برای قانون ورزش تفسیر می‌کند. سوم: قوانین ورزش را هماهنگ می‌کند و حق محاکمه عادلانه را تضمین می‌کند. حوزه قضایی (CAS) تقریباً توسط تمام فدراسیون‌های بین‌المللی ورزش‌های المپیک و فدراسیون‌های بین‌المللی ورزش‌ها به رسمیت شناخته شده است. در نتیجه، دادگاه‌های ملی عملاً هیچ حوزه‌ای برای تفسیر قانون حاکم بر ورزش‌ها ندارند (tas-cas.org).

حجم عظیمی از قراردادهای ورزشی وجود دارند که علاوه بر جذب بازیکنان و مربیان و کادرفنی، مواردی چون همکاری با اسپانسرها، خرید خدمات مثل تهیه بلیط از آژانس‌های مسافرتی، اجاره اماکن ورزشی، خرید لباس و تجهیزات، تجاری‌سازی و برندینگ و... را شامل می‌شوند و به هیچ وجه فردی که دارای دانش و اشراف لازم در این خصوص نباشد، نمی‌تواند در این موارد ورود کند. در صورتی که مدیریت یک باشگاه از مشاور حقوقی غیرمتخصص در عقد قراردادهای ورزشی استفاده کند، آسیب‌های مالی و حقوقی آن، ظرف مدت کوتاهی متوجه آن باشگاه خواهد شد. به نظر می‌رسد در باشگاه‌های ایران روال بر این است که مدیریت امور ورزشی یا اجرایی خودشان نسبت به مذاکره و انعقاد قرارداد اقدام کرده و صرفاً از مسئول حقوقی باشگاه می‌خواهند که قرارداد را امضا کند و توجهی به درک اینکه باید نقش تعیین‌کننده در مذاکره را بخش حقوقی باشگاه بر عهده داشته باشد، نمی‌شود.

بررسی‌های اولیه نشان می‌دهد که بیشترین پرونده‌های حقوقی ایران در CAS مربوط به رشته ورزشی فوتبال می‌باشد. فوتبال در ایران یکی از پرهوادارترین ورزش‌ها شناخته می‌شود. به عنوان دوره‌ای درخشان، تیم ملی فوتبال مردان ایران در سال‌های ۱۹۶۸، ۱۹۷۲، ۱۹۷۴، ۱۹۷۶ به قهرمانی در بالاترین سطح آسیا دست یافت و برای نخستین بار در سال ۱۹۷۸ به جام جهانی فوتبال راه یافت. هم‌اکنون چهارده رده تیم ملی از بزرگسالان تا نونهالان در هر دو بخش مردان و زنان تحت نظر فدراسیون فوتبال فعال هستند، و در مسابقات جهانی، آسیایی و بین‌المللی حضور می‌یابند. همچنین مسابقات فوتبال داخلی در ایران تحت عنوان لیگ برتر، دسته اول، دسته دوم، دسته سوم، و زیر گروه کشور برگزار می‌شود. بطور تقریبی تعداد ۴۰۰۰ بازیکن در بخش مسابقات لیگ‌های مختلف حضور دارند و همچنین تعداد ۱۲۷ تیم مختلف در رده‌های مختلف لیگ حضور دارند و تقریباً در یک فصل برگزاری تقریباً ۳۰۰۰ مسابقه در رده‌ها، شهرها و ورزشگاه‌های مختلف نشان از گستردگی این رشته ورزشی در ایران دارد.

وقتی مشخص و معین است که ادله قابل قبولی برای اثبات اینکه در پرونده‌های مربوطه مورد ظلم واقع شدیم نداریم، سوالی که پیش می‌آید این است که چرا باید هزینه‌های سنگینی متحمل شویم و به دادگاه عالی ورزش مراجعه کنیم؟ و اینکه بهتر نیست به جای مراجعه به دادگاه عالی ورزش و استخدام وکلای خارجی، تلاش کنیم با عبرت گرفتن از این پرونده‌ها، مشکلات و نقص‌های حقوقی را برطرف کنیم تا در آینده و در پرونده‌های حقوقی مشابه دوباره و چندباره در دادگاه عالی ورزش (CAS) محکوم نشویم؟

پرونده‌هایی که توسط نمایندگان ایرانی برای تجدیدنظرخواهی به دادگاه عالی ورزش ارجاع می‌شود هزینه‌ها و خسارات سنگینی را در پی دارد که در اکثر موارد هم بدون نتیجه مانده است. اینکه چرا افراد و مدیران با علم به بازنده بودن، باز هم درخواست تجدیدنظر می‌دهند و باشگاه را با غرامت سنگین‌تری مواجه می‌کنند خود جای سوال دارد. دفاع از حقوق افراد و نهادها در مراجع حل و فصل اختلافات مرتبط با ورزش، نیازمند در اختیار داشتن دانش تخصصی و تجربه کافی در این حوزه است. نیاز است که نهادهای نظارتی به پرونده‌هایی که طی سال‌های اخیر ایران در مجامع بین‌المللی بازنده شد ورود کنند.

روش‌شناسی پژوهش

در میان انواع رشته‌های مختلف علوم انسانی پس از جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مورد نظر، تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این مطالعه از روش تحلیل محتوا از نوع متنی استفاده شد. تحلیل محتوا ابزاری خوب و قابل استفاده جهت تحلیل پیام‌های مختلف مانند افکار، مصاحبه، اسناد، مشاهدات و متون نوشتاری می‌باشد (باردن، ۱۹۷۷). محتوای متون (مواد نوشتاری) را می‌توان برای تعیین مضامین مرتبط، الگوهای فکری، گرایش‌های اصلی یا نظام‌های اعتقادی تحلیل کرد. علاوه بر این، تجزیه و تحلیل محتوا می‌تواند پاسخ‌های نگرشی و رفتاری به مسائل یا رویدادها را به تصویر بکشد، الگوهای فرهنگی را منعکس کند، وضعیت روانی افراد یا گروه‌ها را تعیین کند و پرسش‌ها و نظرسنجی‌های باز را رمزگذاری کند. تجزیه و تحلیل محتوا در درجه اول برای شناسایی فرآیندها مهم است (وبر، ۱۹۸۶). تجزیه و تحلیل دقیق محتوای اطلاعات، داده‌ها و بررسی مفاهیم و واژه‌ها جهت شناخت علل و عوامل موضوعات اجتماعی و انسانی کمک زیادی می‌کند. پس از شناخت دلایل موضوعی، ارائه راه حل‌های منطقی و واقع‌گرایانه ممکن می‌گردد و در نتیجه، پژوهش‌ها مفیدتر خواهند بود (منادی، ۱۳۸۵). هدف از تحلیل محتوای متن، اسناد و ... شناخت اهداف، باورها، ارزشها، فرهنگ و تمایلات است. در این مطالعه آرایه‌ای که در دادگاه بین‌المللی دوری ورزش (CAS) درباره پرونده‌های مربوط به ورزش ایران صادر شده است مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج و یافته‌ها

در جدول شماره (۲) تصمیمات دادگاه داوری ورزش (CAS) که با درخواست طرح دعوی به نمایندگی از طرف یا بر علیه ایران صادر شده است مشخص شده است. توضیح اینکه تا تاریخ خرداد ۱۴۰۱ پرونده‌های ارجاعی در دادگاه مانند شکایت استراماچونی سرمربی سابق باشگاه استقلال تهران، شکایت لئوناردو پادوانی بازیکن برزیلی سابق استقلال و همچنین مارک ویلموتس سرمربی سابق تیم ملی فوتبال ایران که جزء پرونده‌های مالی سنگینی هستند هنوز تعیین تکلیف نشده‌اند. در جدول به میزان هزینه محکومیت به پرداخت در بعضی از پرونده‌ها اشاره شده است. نکته قابل توجه، خسارت‌های مادی و غیرمادی است که بر ورزش ایران وارد می‌شود. محکومیت‌هایی که به دلار یا یورو باید پرداخت شود و همچنین خروج ارز از کشور خسارت اقتصادی قابل توجهی وارد می‌کند. نکته مهم دیگر می‌توان به تصویر نامناسب از ورزش ایران با تعداد زیاد پرونده‌ها در محاکم بین‌المللی ورزشی اشاره داشت. که این خود دیگر ورزشکاران بین‌المللی برای ورود به ایران را با شک و تردید همراه می‌کند.

جدول ۲. تصمیمات دیوان بین‌المللی داوری ورزش (cas) درباره ایران

ردی ف	درخواست‌کننده	پاسخگو	رشته ورزشی	نوع درخواست	سال	موضوع	نتیجه
۱	باشگاه پرسپولیس تهران	فدراسیون بین‌المللی فوتبال	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۸۵	نقل و انتقال بازیکن	رد شد
۲	باشگاه پاسارگاد ایران	فدراسیون بین‌المللی فوتبال	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۸۶	نقل و انتقال بازیکن	رد شد
۳	باشگاه پرسپولیس تهران	فدراسیون بین‌المللی فوتبال	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۸۷	نقل و انتقال بازیکن	رد شد
۴	فدراسیون فوتبال ایران	فدراسیون بین‌المللی فوتبال	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۸۷	قرارداد کاری	رد شد
۵	باشگاه النصر امارات	فرهاد مجیدی	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۸۸	قرارداد کاری	رد شد
۶	فدراسیون فوتبال	برانکو ایوانکوویچ	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۸۸	قرارداد کاری	رد شد
۷	سعید علی حسینی	فدراسیون بین‌المللی وزنه برداری	وزنه برداری	تجدیدنظر	۱۳۸۹	دوپینگ	تایید شد
۸	باشگاه سپاهان	کنفدراسیون فوتبال آسیا	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۰	نتیجه مسابقه	رد شد
۹	باشگاه گسترش فولاد تبریز	باشگاه نساجی مازندران	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۰	نتیجه مسابقه	رد شد
۱۰	باشگاه پرسپولیس تهران	فدراسیون بین‌المللی فوتبال و وینگادا	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۱	قرارداد کاری	تایید شد
۱۱	باشگاه پرسپولیس تهران	فدراسیون بین‌المللی فوتبال و کارالیو	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۱	قرارداد کاری	رد شد
۱۲	آژانس جهانی ضد دوپینگ	علی نیلفروشان	اسب‌سواری	تجدیدنظر	۱۳۹۱	دوپینگ	تایید شد
۱۳	سعید عبدولی	اتحادیه جهانی کشتی	کشتی	موقت	۱۳۹۲	نتیجه مسابقه	رد شد

۱۴	باشگاه استیل آذین	تومباکوویچ	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۲	قرارداد کاری	تایید شد
۱۵	بهداد سلیمی و کمیته المپیک	فدراسیون بین المللی وزنه برداری	وزنه برداری	موقت	۱۳۹۴	نتیجه مسابقه	رد شد
۱۶	باشگاه شهرداری بندرعباس	فایبان لیب	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۴	قرارداد کاری	تایید شد
۱۷	باشگاه پرسپولیس تهران	ژوزه مانوئل	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۴	قرارداد کاری	رد شد
۱۸	باشگاه پرسپولیس تهران	باشگاه ریزه اسپور ترکیه	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۶	قرارداد کاری	رد شد
۱۹	باشگاه استقلال تهران	پرو پژیچ	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۶	قرارداد کاری	رد شد
۲۰	باشگاه استقلال تهران	فدراسیون، سازمان لیگ، پرسپولیس	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۷	نتیجه مسابقه	رد شد
۲۱	سامان قدوس	فدراسیون بین المللی فوتبال	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۷	نقل و انتقال	تایید شد
۲۲	باشگاه تراکتور	کوبین فورچونه	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۷	قرارداد کاری	رد شد
۲۳	باشگاه العربی قطر	اشکان دژاگه	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۸	قرارداد کاری	تایید شد
۲۴	باشگاه سایپا	فدراسیون، باشگاه پیکان	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۹	نتیجه مسابقه	رد شد
۲۵	فدراسیون جودو	فدراسیون بین المللی جودو	جودو	تجدیدنظر	۱۳۹۹	لغو تعلیق	تایید شد
۲۶	فدراسیون فوتبال ایران	کنفدراسیون فوتبال آسیا	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۹	لغو میزبانی بحرین	رد شد
۲۷	باشگاه شهر خودرو مشهد	میروسلاو اسلاووف	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۹	قرارداد کاری	رد شد
۲۸	باشگاه ذوب آهن اصفهان	روبین کاران روسیه	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۹	قرارداد کاری	تایید شد
۲۹	باشگاه تراکتورسازی تبریز	آنتونی استوکس	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۹	قرارداد کاری	رد شد
۳۰	باشگاه تراکتورسازی تبریز	هری اروین	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۹	قرارداد کاری	رد شد
۳۱	باشگاه تراکتورسازی تبریز	کوبین کنسانت	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۹	قرارداد کاری	رد شد
۳۲	باشگاه استقلال تهران	کنفدراسیون فوتبال آسیا	فوتبال	تجدیدنظر	۱۳۹۹	حذف از لیگ آسیا	رد شد

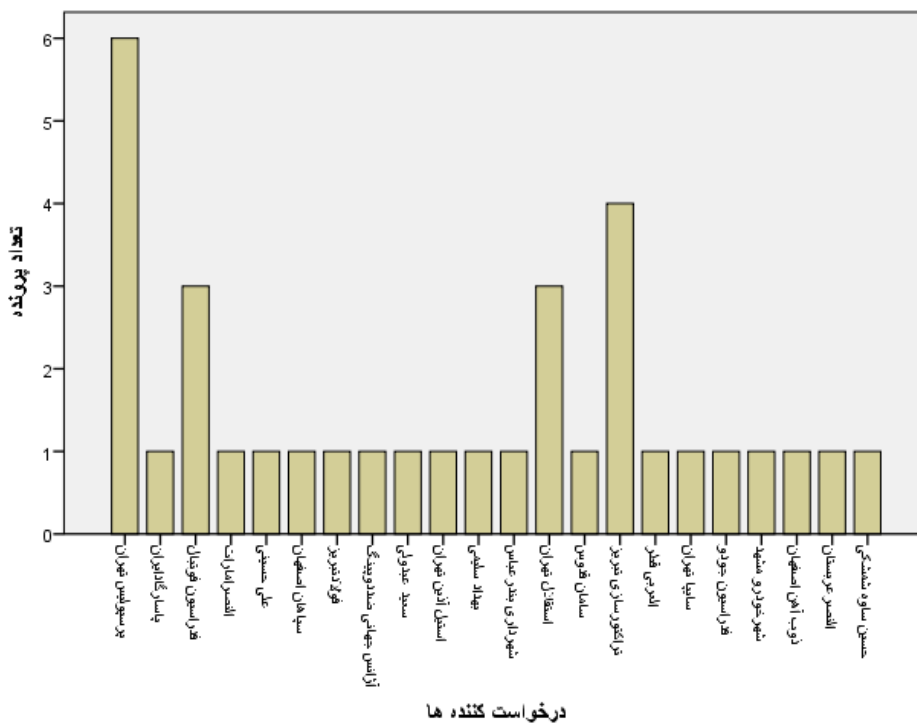
فصلنامه علمی (مقاله علمی پژوهشی) جامعه شناسی سیاسی ایران، سال چهارم، شماره اول، زمستان ۱۳۹۹

در جدول شماره (۳) اشخاص و نهادها و باشگاه‌های ورزشی درگیر پرونده‌های حقوقی در دادگاه داوری ورزش مشخص شده است، که در این بین باشگاه پرسپولیس تهران دارای بیشترین پرونده حقوقی می‌باشد.

جدول ۳. درخواست کننده‌ها و تعداد پرونده

ردیف	درخواست کننده	تعداد	ردیف	درخواست کننده	تعداد
۱	باشگاه پرسپولیس تهران	۷	۱۲	باشگاه شهرداری بندرعباس	۱
۲	باشگاه پاسارگاد ایران	۱	۱۳	باشگاه استقلال تهران	۳

۳	فدراسیون فوتبال ایران	۳	۱۴	سامان قدوس	۱
۴	باشگاه النصر امارات	۱	۱۵	باشگاه تراکتور	۴
۵	سعید علی حسینی	۱	۱۶	باشگاه العربی قطر	۱
۶	باشگاه سپاهان	۱	۱۷	باشگاه سایپا	۱
۷	باشگاه گسترش فولاد تبریز	۱	۱۸	فدراسیون جودو	۱
۸	آژانس جهانی ضد دوپینگ	۱	۱۹	باشگاه شهر خودرو مشهد	۱
۹	سعید عبدولی	۱	۲۰	باشگاه ذوب آهن اصفهان	۱
۱۰	باشگاه استیل آذین	۱	۲۱	باشگاه النصر عربستان	۱
۱۱	بهداد سلیمی و کمیته المپیک	۱	۲۲	حسین ساوه شمشکی	۱

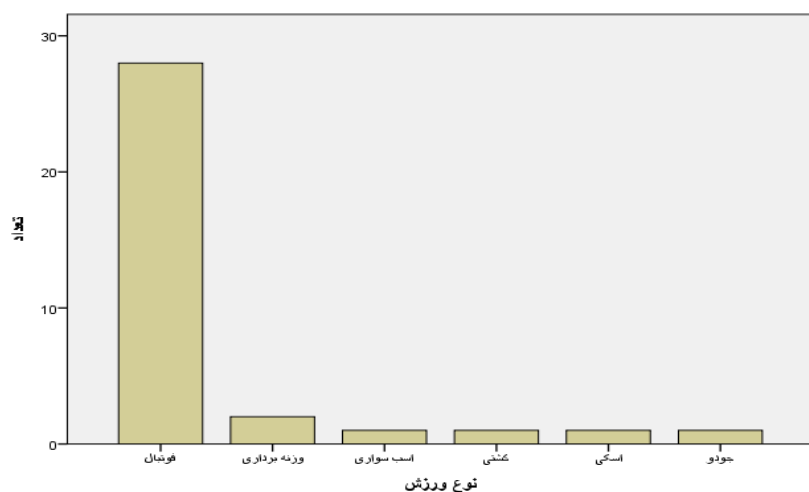

نمودار ۱. درخواست کنندگان و تعداد پرونده

طبق جدول شماره (۴) بررسی پرونده‌ها نشان می‌دهد که رشته ورزشی فوتبال بیشترین پرونده ایران را در دادگاه عالی ورزش دارد.

جدول ۴. نوع ورزش و تعداد

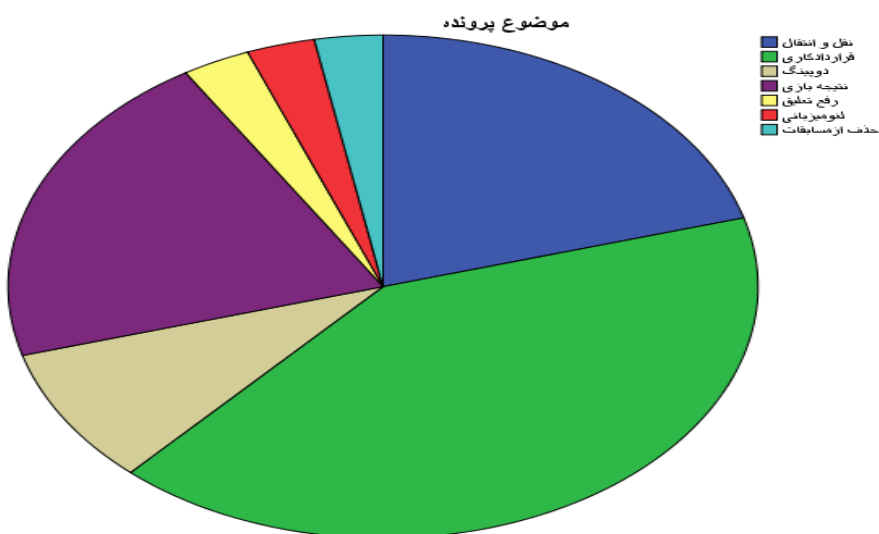
ردیف	درخواست کننده	تعداد
۱	فوتبال	۲۸
۲	وزنه برداری	۲
۳	اسب سواری	۱
۴	کشتی	۱
۵	اسکی	۱
۶	جودو	۱

نمودار ۲. نوع ورزش و تعداد

جدول ۵. موضوع پرونده و تعداد

موضوع پرونده	تعداد
نقل و انتقال	۷
قرارداد کاری	۱۵
دوپینگ	۳
نتیجه بازی	۷
رفع تعلیق	۱
لغو میزبانی	۱
حذف از مسابقات	۱

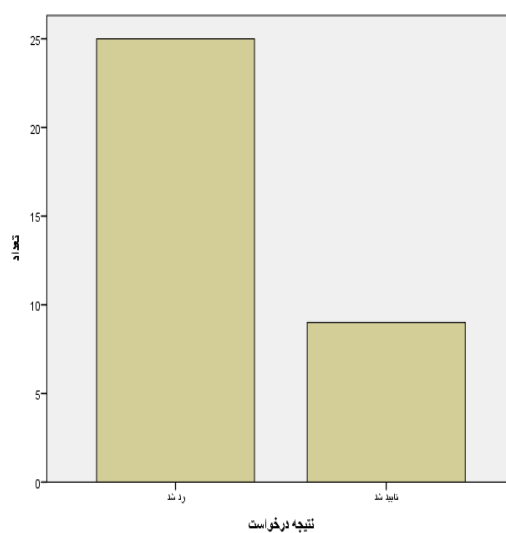
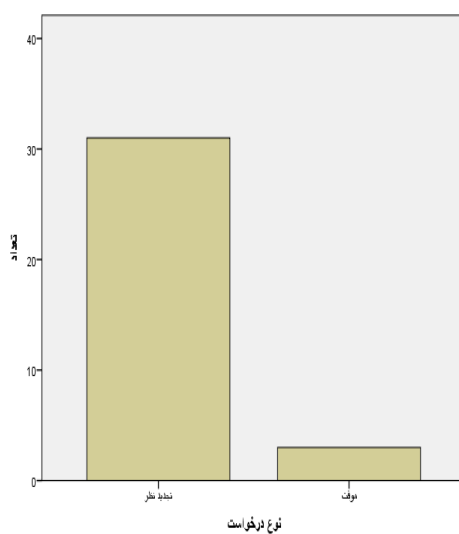

نمودار ۳. موضوع پرونده و تعداد

طبق جدول ۵ در میان دعاوی مطروحه نیز بیشتر پرونده‌ها راجع به اختلاف میان بازیکنان و باشگاه-های فوتبال به ترتیب در رابطه با قراردادهای کاری، نقل و انتقالات و نتیجه بازی هستند. در این بین مسائل مختلفی که عمده‌ترین آن‌ها را موضوع فسخ غیرموجه و عدم پرداخت دستمزد قراردادی تشکیل می‌دهد از متداول‌ترین موضوعات اختلاف میان بازیکنان، مربیان و مدیریت باشگاه‌ها می-باشند.

جدول ۶. نوع درخواست و تعداد

نوع درخواست	تعداد رد شده	تعداد تایید شده	تعداد کل
تجدیدنظر	۲۳	۹	۳۲
موقت	۳	۰	۳
جمع	۲۶	۹	۳۵

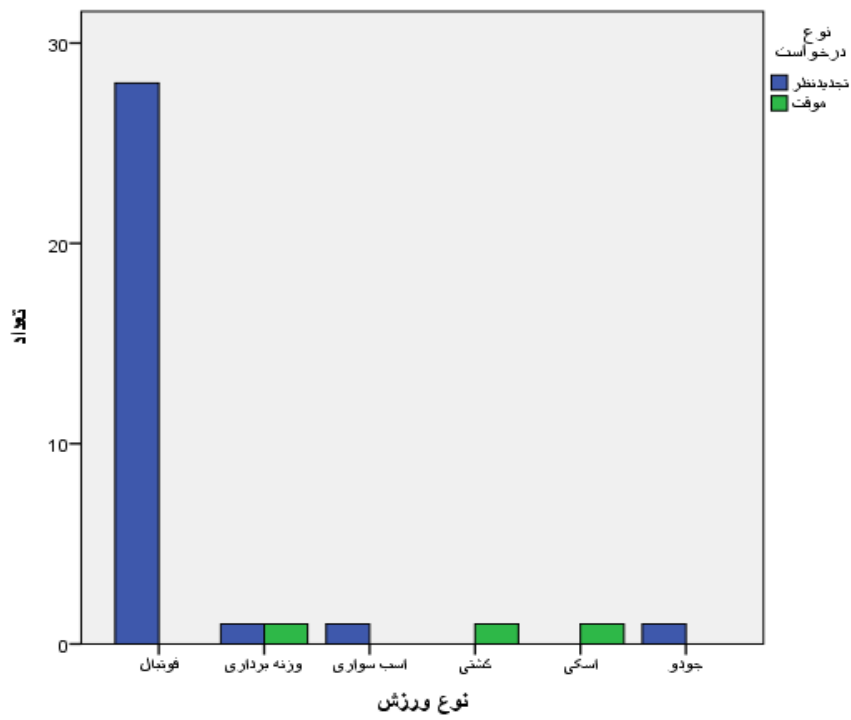
نمودار ۴. نوع درخواست و تعداد و نتیجه

با توجه به جدول ۶ در پرونده‌های درخواست شده جهت اعتراض به رای اولیه در دادگاه تجدیدنظر در اکثر پرونده‌ها که نزدیک به ۷۰ درصد می‌رسد با شکست مواجه شده است. این حجم از شکست در محاکم قابل تامل و نیاز به واکاوی و بررسی حقوقی بیشتری دارد.

در جدول ۷ تمامی رشته‌های دارای پرونده در دادگاه تفکیک و اشاره شده و نوع درخواست‌ها نشان داده شده است. که رشته فوتبال دارای بیشترین درخواست می‌باشد.

جدول ۷. نوع ورزش و نوع درخواست

تعداد	نوع درخواست		نوع ورزش
	موقت	تجدیدنظر	
۲۹	۰	۲۹	فوتبال
۲	۱	۱	وزنه برداری
۱	۰	۱	اسب سواری
۱	۱	۰	کشتی
۱	۱	۰	اسکی
۱	۰	۱	جودو
۳۵	۳	۳۲	تعداد

نمودار ۶. نوع ورزش و نوع درخواست

از اولین المپیک دوران باستان تا به امروز ورزش به عنوان یک فعالیت انسانی دستخوش تغییرات بزرگی هم از نظر نوع ورزش و هم در قوانین رقابت در رشته‌های ورزشی خاص شده است. چنین تغییراتی در مسابقات ورزشی مشروط به شرایط مختلف بوده است، اما بزرگترین تغییر حرفه‌ای شدن ورزش با سرمایه‌های هنگفتی بود که امروزه به همه رشته‌های ورزشی سرازیر شده است. به طور ساده، ورزش امروز یک تجارت بزرگ است که افراد علاقه‌مند زیادی دارد و پول زیادی در آن دخیل هستند. قانون نیز به عنوان نیاز بشری برای حمایت از تمام ارزش‌های انسانی و کل جامعه از راه حل‌های بسیار ساده تا استانداردهای حقوقی امروزی توسعه یافته است. حتی می‌توان تا حدودی گفت که قانون به ورزش شباهت دارد، به ویژه با توجه به تمایل مشترک آنها برای دستیابی به بهترین نتایج ممکن. این مقایسه ناگزیر حاکی از آن است که هم حقوق و هم ورزش باید قوانینی از قبل برای ارضای نیازها و اهداف خود داشته باشند. شرکت‌کنندگان در رویدادهای ورزشی مختلف و افرادی که تحت یک قانون یا قانون خاص قرار می‌گیرند با همین مشکل روبرو هستند: چگونه و تا چه حد از این قوانین پیروی می‌کنند؟ مشکلات زمانی به وجود می‌آیند که قوانین حقوقی یا ورزشی نقض می‌شود یا اختلافات ناشی از این تخلفات حل می‌شود. ورزش و قانون قوانین متفاوتی برای رویدادهای یکسان یا مشابه دارند و بنابراین موقعیت‌های یکسان را به طور متفاوت حل می‌کنند. چنین قوانین دوگانه و صلاحیت دوگانه ارگان‌های مختلف، از جمله پیامدهای راه حل‌های دوگانه یک پرونده، تا حد زیادی به ناامنی حقوقی کمک می‌کند. تعداد زیاد ورزشکاران، پول زیاد، علاقه زیاد به ورزش و در عین حال ناامنی و بلا تکلیفی در حل اختلافاتی که ناگزیر در آنها به وجود می‌آید، یافتن راه حلی برای این مشکلات را ضروری کرده است (پولکو، ۲۰۰۹). ورزش که امروزه به سرعت در حال جهانی شدن است به بخش بزرگی تبدیل شده و به بخشی ضروری از زندگی روزمره ما تبدیل شده است. به همین دلیل، ورزش بر اساس رشته حقوق ورزشی خود ایجاد شده است که مقررات قانونی را به طور سیستماتیک بررسی می‌کند. از این منظر، ضرورت وجود چنین نهادهای حقوقی سریع و مؤثر به ویژه برای روحیه ورزش امری اجتناب ناپذیر است.

CAS یک نهاد قضایی تصمیم‌گیرنده و مستقل است که به ورزش بین‌المللی خدمت می‌کند و مجاز است تمام اختلافات مربوط به قوانین ورزش را در اسرع وقت حل و فصل کند. کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی از قبیل ورزشکاران، باشگاه‌های ورزشی، فدراسیون‌های ورزشی و سازمان‌های ورزشی، حامیان مالی، شرکت‌های تلویزیونی، سازندگان تجهیزات ورزشی می‌توانند به CAS مراجعه کنند. طرفین داوری CAS می‌توانند در محاکمه از شخصی که حقوق‌دان است یا نیست کمک بگیرند یا چنین افرادی را به عنوان نماینده منصوب کنند. حضور در مراجع ورزشی بدون دانش تخصصی

این حوزه، باعث می‌شود که اشخاص حقیقی و حقوقی مربوطه، از حقوق خود در جریان رسیدگی و آیین دادرسی محاکم بی اطلاع بوده و در نهایت با شکست در پرونده‌هایی مواجه شوند که در نتیجه آن‌ها، مجازات‌های سنگین ورزشی یا مالی بر آنان اعمال شده و یا نمی‌توانند به حقوق خود دست یابند.

انجام امور ورزشی بدون در اختیار داشتن مشاور حقوقی متخصص در این حوزه، باعث می‌شود که اشخاص حقیقی و حقوقی مربوطه در طول مسیر فعالیت خود با مشکلات و موانعی روبرو شوند که ممکن است آینده حرفه‌ای و ورزشی آن‌ها را به خطر انداخته و دچار مشکلات جدی کند. وقتی رای یک پرونده قضایی صادر می‌شود، کسی که احساس می‌کند حقش را نتوانسته بگیرد، سعی می‌کند با استدلال‌های قانونی جدید، در مرجعی بالاتر پرونده را پیگیری کند تا شاید رای به سودش صادر شود اما باید ادله مورد قبول دادگاه را فراهم کند.

طبق بررسی‌های صورت گرفته در دادگاه داوری ورزش (CAS) پرونده‌هایی مربوط به ورزش ایران تشکیل می‌شود که هزینه به همراه دارد. دادگاه عالی ورزش مکانی است که به عنوان بالاترین نهاد قضایی ورزشی به آن مراجعه می‌شود اما در ایران سال‌هاست که رویه متفاوت شده و اهدافی غیر از منافع ایران، دلیل مراجعه به این دادگاه شده است. عقل حکم می‌کند که با توجه به هزینه‌های دادرسی در مرجع بالاتر، اگر واقعا ادله حقوقی مستدل فراهم شده و انتظار می‌رود که نظر دادگاه را تغییر دهد، به مرجع بالاتر مراجعه شود اما بررسی پرونده‌های ورزش ایران نشان می‌دهد که داستان در ایران کمی متفاوت است. به عنوان مثال بررسی پرونده‌ها نشان می‌دهد فوتبال ایران پرونده بیشتری در (CAS) دارد. از سه بر صفر شدن یک بازی بر اساس قوانین فوتبال ایران گرفته تا فسخ قراردادها توسط بازیکنان. باشگاه‌های ایرانی سال‌هاست که بابت پرداخت نکردن به موقع حقوق و دستمزد بازیکنان خارجی حتی داخلی با شکایت آنها به مجامع بین‌المللی مواجه می‌شوند. رفتار برخی از چهره‌ها در قبال پرونده‌های بازیکنان خارجی، هزینه‌های گزافی را متوجه باشگاه‌ها می‌کند.

در اغلب پرونده‌ها، به دلیل قراردادهای نامناسب و رعایت نکردن اصول قرارداد حرفه‌ای، باشگاه‌های ایران در پرونده‌های بین‌المللی بازنده می‌شوند و محکوم به پرداخت حقوق و دستمزد بازیکنان و مربیان خارجی و علاوه بر آن غرامت سنگین نیز می‌شوند. مدیران باشگاه‌های ایرانی با علم به این موضوع که حق با مربی و بازیکن شاکی است، درخواست تجدیدنظر می‌دهند که فرجام‌خواهی دوباره، مستلزم پرداخت هزینه دادرسی مجدد است. وقتی در دادگاه استیناف هم پرونده‌ها شکست می‌خورند، باز هم باشگاه‌ها دست بردار نیستند و به دادگاه حکمیت ورزش یا همان دادگاه عالی ورزش (CAS) شکایت می‌کنند و هزینه‌های دلاری برای بررسی پرونده می‌پردازند. همچنین بررسی‌ها نشان داده است تصمیمات نهادهای رسیدگی کننده از جمله اتاق حل اختلاف و کمیته وضعیت

فیفا عمدتاً پس از رسیدگی مجدد در CAS، مورد تأیید قرار گرفته‌اند، لیکن این تصمیمات زمانی که در فدراسیون‌های ملی اتخاذ می‌شوند به دلایل متعدد از جمله عدم آشنایی کافی این نهادهای ورزشی ملی با مقررات بین‌المللی و رویه قضایی فیفا و CAS و دیگر قوانین، سرنوشت دیگری می‌یابند و عمدتاً نقض می‌شوند.

محبوبیت فوتبال، ماهیت بین‌المللی این ورزش و گردش مالی چشمگیر آن باعث رشد مسائل و اختلافات حقوقی در فوتبال گردیده است. ورزش فوتبال با توجه به ماهیت خود در کنار گردش مالی عظیمی که در این حوزه وجود دارد با مشکلات بیشتری در زمینه انعقاد قراردادها روبرو می‌باشد و در نتیجه مسایل آن به دلیل حساسیت و استقبال عمومی از این رشته ورزشی بیشتر مورد توجه رسانه‌ها قرار می‌گیرد، این درحالیست که بسیاری از این مسائل در سایر رشته‌های ورزشی نیز وجود دارد، ولی به دلیل کمتر رسانه‌ای شدن، آنچنان برجسته و خبری نمی‌شود.

بسیاری از باشگاه‌ها بدون توجه به مفاد خاص هر قرارداد و توجه به اصول حقوق فوتبال مبادرت به انعقاد قراردادها می‌نمایند و متعاقباً مشکلات ناشی از فسخ گریبانگیر آن‌ها می‌شود. این موضوع بخصوص در قراردادهای بین‌المللی که یک طرف آن را بازیکن یا مربی خارجی تشکیل می‌دهد می‌توان مشاهده نمود. در فرآیند نقل و انتقال بازیکنان و مربیان از باشگاهی به باشگاه دیگر، مسائل حقوقی بسیار مهم و تعیین کننده‌ای وجود دارد که رعایت آن‌ها نیازمند دانش تخصصی حقوق ورزش است.

پیشنهادها

یکی از چالش‌های جدی ورزش کشور، عدم وجود دانش تخصصی در حوزه حقوق ورزش و متعاقباً کمبود افراد متخصص در این حوزه است. بنابراین نیاز به برگزاری دوره‌های آموزشی حقوقی و تخصصی برای مدیریت باشگاه‌ها، آشنا نمودن مدیران و بازیکنان و افراد دخیل در ورزش کشور است. همچنین برای محققین آینده پیشنهاد می‌شود که ضرر و زیان اقتصادی ناشی از محکومیت در پرونده‌ها و خروج ارز از کشور را با بررسی دقیق‌تر در پرونده‌ها انجام رسانند تا آثار آن نمایان‌تر شود.

محدودیت‌ها

- عدم دسترسی به متن برخی از آرای صادرشده

- ناتمام بودن روند برخی از پرونده‌ها

- محرمانه بودن بعضی از پرونده‌ها

Reference

۱. Abdullah, S, T. (۲۰۲۰). Cas (Court of Arbitration for Sport). Konya Seeker industry Trade Inc. ۱۹ Publications ۱۷ Citations. on ۲۵ September ۲۰۲۰.
۲. Mukesh, R. (۲۰۲۰). Choice of law in Court of Arbitration for Sports: an overview. All content following this page was uploaded by Mukesh Rawat on ۲۶ February ۲۰۲۲.
۳. Blackshaw I, Siekmann RCR, Soek J. (۲۰۰۶). The Court of Arbitration for Sport ۱۹۸۴-۲۰۰۴. T.M.C. ASSER PRESS.
۴. Pakamanis. (۲۰۱۷). The court of Arbitration for Sport and its significance in the creation of sports Law. Jurisprudencija. ۲۴(۲). P. ۴۴۸-۴۶۴.
۵. Ryan, g. (۲۰۱۹). Constructing Statehood through Sport: Football, Kosovo, and the Court of Arbitration for Sport.
۶. Sebahian A. (۲۰۱۶). Sport Diplomacy. J Cult Stud [Internet]. ۱۶(۳۱):۱۳۲-۵۱. http://www.jccs.ir/article_۱۲۵۹۹.html. {persian}
۷. Zahedi M, Dadgar A, Zamani SG, Shahbazi A. (۲۰۱۸). Doping and Investigating CAS Arbitration against Doping. Iran-J-Med-Law [Internet]. ۱۲ (۴۵): ۱۷۱- ۹۰. <http://ijmedicallaw.ir/article-۱-۸۸۲-en.html>. {persian}
۸. Reeb M. (۲۰۰۶). The role and functions of the court of arbitration for sport (CAS). In: Blackshaw I, Siekmann RCR, Soek J, editors. The Court of Arbitration for Sport ۱۹۸۴-۲۰۰۴. ۳۱- ۴۰.
۹. Reilly L. (۲۰۱۲). Introduction to the Court of Arbitration for Sport (CAS) & the Role of National Courts in International Sports Disputes, A Symposium. J Disput Resolut.; ۲۰۱۲ (۶۳-۸۳).
۱۰. Rigozzi, A.; Hasler, E. (۲۰۱۳). Introduction to the CAS Code. Arbitration in Switzerland: The practitioner s guide. Kluwer Law International, p. ۸۸۵.
۱۱. Naidoo, U., & Sarin, N. (۲۰۰۱). Dispute Resolution at Games Time. Fordham Intellectual Property, Media & Entertainment Law Journal, ۱۲, ۴۸۹-۵۰۷.
۱۲. Puljko, V. (۲۰۰۹). Arbitration and Sport. Interdisciplinary Management Research, ۵, ۵۹۱-۶۰۳.
۱۳. Rigozzi, A. (۲۰۰۶). L'arbitrage international en matiere de sport. Helbing & Lichtenhahn, p. ۵۵۱.

۱۴. Coccia, M. (۲۰۱۳). International Sports Justice: The Court of Arbitration for Sport. *International and Comparative Sports Justice. European Sports Law and Policy Bulletin*, (۱), ۲۳-۷۶.
۱۵. CAS. interaktyvus, žiūrėta. (۲۰۱۶). <http://www.tas-cas.org/en/infogenerales.asp/۴-۳-۲۳۶-۱۰۱۱-۴-۱-۱/>.
۱۶. Van Der Harts, M. (۲۰۱۶). Despina Mavromatte and Matthieu Reeb: The Code of the Court of Arbitration for Sport: Commentary, Cases and Materials. *The International Sports Law Journal*, ۱-۲. <https://doi.org/۱۰.۱۰۰۷/s۰۳۱۸-۰۱۶-۰۰۹۰-۳>.
۱۷. Bardin, Laurence, L. (۱۹۷۷). analyse de content. P.U.F. Paris.
۱۸. Weber, R. P. (۱۹۸۶). A sage University Paper: Basic content Analysis, series: Quantitative Application in the social sciences, series ۰۷-۰۴۹. Beverly Hills, CA, Sage Publications, ۱۹۸۶.
۱۹. Monadi, M. (۲۰۰۶). Method of content analysis of spoken and written text in behavioral and social sciences, *Journal of Hoze and University*, ۱۳th year, No. ۴۸. {persian}